Студијски програм: СТРУКОВНИ МАСТЕР ВАСПИТАЧ

Назив предмета: Методологија истраживања

Наставник/наставници: др Мирсада Џаферовић, проф.

Статус предмета: Обавезан

Број ЕСПБ: 6

Услов: Присуство предавањима и вежбама, реализоване вежбе и истраживачки рад; остварених минималних 30 предиспитних поена.

Циљ предмета

Методолошка оспособљеност за пројектовање једноставних истраживања сопствене праксе и емпиријске провере; овладавање методама, поступцима и процесима истраживања; разумевање значаја и заступљеност етике у истраживањима; креирање пројекта и инструмената истраживања, оспособљавање студената да: критички мисле, делују независно и креативно, донесе закључке, анализирају и процењују проблеме у струци; оспособљавање студената за самостално креирање стручних пројеката, те обавештавање стручне јавности о раду и резултатима; активно учествовање у тимском раду при реализацији истраживања; развијање вештина обраде података истраживања и њиховог интерпретирања.

Исход предмета

Студенти ће се оспособити да самостално и тимски покрећу, пројектују и реализију истраживања у оквиру сопствене васпитно-образовне праксе; поседују и примењују адекватна знања о методама, варијаблама, инструментима, врстама, поступцима и процесима истраживања; поседују вештине обраде података истраживања и њиховог интерпретирања у складу са стандардима; оспособљени су да критички презентују резултате истраживања (дескриптивно, табеларно, путем пита дијаграма), анализирају, доносе закључке у унапређују васпитно-образовни рад у оквиру предшколске установе; активно обавештавају стручну јавност о резултатима сопствених истраживачких пројеката. Оспособљеност за: избор, примену и интерпретацију основних статистичких мера и састављање извештаја о спроведеном истраживању (истраживачког пројекта).

Садржај предмета

Теоријска настава: Појам и знача методологије истраживања за васпитно-образовну праксу; Могућности истраживања у васпитно- образовним институцијама; Здраворазумско знање и научна истраживања. Епистемологије истраживања у образовању. Феноменолошки приступ истраживању; Херменуетика у научним истраживањима. Особине личности истраживача. Етика научног и стручног рада. Примена АПА стандарда у писању. Припрема истраживања. Врсте и структура истраживачких пројеката. Врсте истраживања. Методе истраживања: Класификација и функције метода у истраживањима; Метода теоријске анализе, Дескриптивна метода, Социометрија. Истраживачке технике и инструменти у истраживањима; метријске карактеристике инструмената истраживања; посматрање; анализа садржаја; анкетирање; интервјуисање; скалирање; тестирање. Појам варијабли, хипотеза, објеката истраживања. Основни појмови статистике, статистика у истраживањима Дескриптивна статистика. Статистички скуп. Обележја јединица скупа. Груписање и приказивање података. Обрада података. Мере централне тенденције. Мере варијације. Мере облика расподеле. Релативно учешће. Регресија и корелација. Пирсонов коефицијент корелације. Спирманов коефицијент корелације. Фи коефицијент корелације. Статистичке хипотезе. Тестирање статистичких хипотеза. t – тест. Технике скалирања и процењивања. Структура и ток истраживања. Избор и формулисање проблема и предмета истраживања. Израда пројекта истраживања. Реализација истраживања. Литература. Прилози; Интерпретација резултата и закључивање. Писање извештаја о обављеном истраживању. Примена резултата истраживања. Могућности примене резултата истраживања у васпитно-образовном раду са децом.

Практична настава: Самосталност у изради истраживачког пројекта; креирање инструмената истраживања и њихова примена током реализације истраживања; креирање Online анкетног упитника; анализирање одговарајуће литературе из методологије истраживања; приказ резултата истраживања, интерпретација и обрада прикупљених података.

Литература

Обавезна:

Јовановић, Б., Кнежевић-Флорић, О. (2008). *Основи методологије педагошких истраживања са статистиком*. Јагодина: Педагошки факултет у Јагодини (стр. 7-20; 24-47; 48-62; 63-98; 103-113; 143-146; 147-157;158-168; 169-209; 218-241; 242-255; 269-273; 279-285; 286-292; 309-323; 333-339).

Кнежевић-Флорић, О., Нинковић, С. (2008). *Хоризонти истраживања у образовању*. Нови Сад: Филозофски факултет (стр. 13-16; 24-32; 35-104; 109-113; 120-127; 131-173; 174-191).

Допунска:

Тодоровић, Д. (2008). *Методологија психолошких истраживања. Београд: Центар за примењену*

психологију (стр. 21-33; 43-60; 75-84).
Мишковић, М. (2013). *Методологија истраживања у образовању*. Нови Сад: Педагошко друштво Војводине (стр. 11-22; 35-41; 45-56; 59-64; 65-71; 75-80; 83-90; 105-110).
Мужић, V. (2004). *Uvod u metodologiju odgoja i obrazovanja.* Zagreb: Educa (стр.13-15; 34-65; 137-146).

Број часова активне наставе	**Теоријска настава: 3**	**Практична настава: 3**

Методе извођења наставе: Настава се изводи уз примену и комбинацију традиционалних и савремених метода, кроз отворену интеракцију и дискусију са студентима уз коришћење пројектора. Сви еализовани садржаји и материјали, као и реализовани истраживачки рад студената презентују се.

Оцена знања (максимални број поена 100)

Предиспитне обавезе	поена	**Завршни испит**	поена
активност у току предавања	**10**	писмени испит	**30**
практична настава	**30**	усмени испт	**-**
колоквијум	**20**	.....	
есеј	**10**		

Студијски програм: СТРУКОВНИ МАСТЕР ВАСПИТАЧ

Назив предмета: Различитост и социјална инклузија

Наставник/наставници: др Маша Ђуришић, виши предавач

Статус предмета: обавезан

Број ЕСПБ: 5

Услов: Присуство на предавањима и активно учешће на њима. Остварених минималних 30 предиспитних поена.

Циљ предмета: Стицање знања о концепту социјалне инклузије; Пружање знања, вештина и промовисање ставова који ће студентима помоћи у препознавању, разумевању и поштовању различитости и толеранције, као и испољавању солидарности према појединцима који припадају различитим друштвено осетљивим групама; Припрема студената за креирање васпитно-образовне праксе која најбоље рефлектује особености свих ученика у групи.

Исход предмета: На крају курса студент: препознаје, поштује и прихвата различитост, толеранцију и једнакост као део њиховог професионалног ангажовања у области васпитања и образовања; Разуме, тумачи и критички анализира концепт социјалне инклузије; Разуме и анализира индикаторе социјалне инклузије, предрасуде и стереотипе према појединцима који припадају различитим друштвено осетљивим групама; Припрема и реализује активности социјалног укључивања појединцима који припадају различитим друштвено осетљивим групама.

Садржај предмета

Теоријска настава: Дискриминација: значај и дефиниције; Толеранција: значај и дефиниције; Дефинисање и разумевање појма различитости из угла социјално-економске, културне, етничке, полне, старосне или неке друге особености; Различитост у савременој науци; пракса уважавања различитости; примери добре праксе; Концепт културних и индивидуалних разлика; Предрасуде и стереотипи; Говор мржње и дискриминација; Социјална инклузија – појам, приступи и операционализација; Социјална инклузија деце са сметњама у развоју; Социјална инклузија деце из породица у ризику; Социјална инклузија деце из маргинализованих и мањинских група; Законски оквир социјалне инклузије; Стратегије, правилници и закони у основи социјалне инклузије код нас; Облици подршке у васпитно-образовном процесу; Предшколско васпитање и образовање као део стратегије развоја хуманијег друштва. Значај социјалне инклузије; Примери добре праксе.

Практична настава: Дискусија на основу припремљених текстова у оквиру предвиђених наставних јединица; анализа иницијатива за социјално укључивање; презентација есеја и анализа дневника запажања (искуства из свакодневног живота, праћење штампаних и електронских медија, праћење интернет форума).

Литература

Обавезна:

Бараћ, И. (2021). *Социјална инклузија од теорије ка пракси – приручник*. Сомбор: Сомборски едукативни центар.
Поповић Ћитић, Б., Буквић Бранковић, Л., Ковачевић Лепојевић, М., Параушић, А., Стојановић, М., Ковачевић, М. (2021). *Промоција и уважавање различости и равноправности у школском окружењу у циљу превенције говора мржње и дискриминације младих: случај београдске општине Стари град*. Београд: ЦЕПОРА (стр. 5-15; 64-89).
Југовић, А. (2023). *Друштвено осетљиве групе: перспективе и политике*. Београд: Партенон (стр. 13-

33;151-160; 165-176; 215-250; 313-317; 334-336).

Допунска:

Ђевић, Р., Гутвајн, Н. (2018). *Уважавање различитости у функцији позитивног развоја деце и младих.* Београд: Институт за педагошка истраживања (стр. 17-32; 163-180).

Cullen B., Debevec, L. (стр. 20-24). *A review of social inclusion guidelines, methods and tools.* CGIAR GENDER Impact Platform Working Paper #020. Nairobi, Kenya: CGIAR GENDER Impact Platform.

Број часова активне наставе	**Теоријска настава: 3**	**Практична настава: 3**

Методе извођења наставе

Вербално-текстуална метода (предавања са илустрацијама примера, метода и поступака рада); показивачка метода (илустрација и демонстрације); истраживачке методе (презентације); диференциране методе и индивидуализован приступ (менторски рад/индивидуалне коректуре и консултације); ИКТ методе (учење из неакадемских извора – интернет, онлине предавања); интерактивне методе (тимски рад, дискусије).

Оцена знања (максимални број поена 100)

Предиспитне обавезе	поена	**Завршни испит**	поена
активност у току предавања и вежби	**20**	писмени испит	**30**
есеј	**10**	усмени испт	
колоквијум-и	**30**	.....	
презентација	**10**		

Студијски програм : Струковни мастер васпитач

Назив предмета: Холистички приступ у психомоторном развоју предшколског детета

Наставник: Др Ангела Месарош Живков, проф., др Николета Кукучка Стојановић, проф.

Статус предмета: обавезан

Број ЕСПБ: 5

Услов: уписан семестар

Циљ предмета: Оспособити студенте да усвоје основна теоријска знања, појмове и законитости о функционисању дечјег организма, ради позитивних психомоторних промена. Развити и усавршити моторичка знања и способности студената, која ће их оспособити за оптимално планирање, програмирање, спровођење и контролу организационих облика рада у физичком васпитању и спорту.

Исход предмета

Студенти ће бити способни да практично примене стечена знања и вештине у релизацији постављених циљева и задатака целовитог психомоторног развоја дечјег организма.

Садржај предмета

Теоријска настава:

Дефиниција и карактеристике холистичког приступа; Интердисциплинарност у физичком васпитању; Дефиниција и категорије антропомоторике; Моторичка знања и моторичко учење Биотичка моторичка знања, Како функционише дечји организам (кинезиолошки приступ), Мотивација и физичке активности, Моторичка знања и моторичко учење, Биотичка моторичка знања, Моторичке способности, деца, физичке активности, спорт. Физичко васпитање код деце са посебним потребама. Принципи и законитости здравог стила живота.

Практична настава:

Кинезиолошки приступ развоја дечјег организма; Оријентација на дете у холистичком приступу Игра и функција игре, Праћење раста и развоја деце; Локомоторни апарат, Нервни систем, Кардио васкуларни систем, ендокрини систем. Физичко вежбање у функцији развијања целовите личности детета, Мотивационе вежбе и мотивациони видео. Природни облици кретања. Избор адекватних вежби за психомоторни развој детета. Правилна исхрана, сан, одмор.

Литература

Обавезна

Томић, Б., Месарош Живков, А., Шапић, Р., Митревски, А. (2025). *Игра у функцији моторичког развоја деце предшколског узраста кроз холистички приступ*. Кикинда: Висока школа струковних студија за образовање васпитача у Кикинди. (стр. 25-31)

Крњаја. Ж. и Павловић Бренеселовић, Д. (2017). *Водич за развијање теме/пројекта са децом.* Београд: Министарство просвете, науке и технолошког развоја Републике Србије. (стр. 15-54)

Допунска:

Ступар, Д. (2022). *Физичко васпитање деце предшколског узраста*. Нови Сад: ТИМС, Факултет за спорт и психологију. (стр. 9-25)

Ilić, N. (2010). *Физиологија физичке активности*. Београд: СЗГР "Јоксимовић" (стр.18-65) Јевтић, Б., Радојевић, Р., Јухас, И., Ропрет , Р. (2011). *Дечији спорт од праксе до академске области*. Београд: Универзитет у Београду Факултет спорта и физичког васпитања. (стр. 5-54)			
Број часова активне наставе	**Теоријска настава: 3**	**Практична настава: 3**	
Методе извођења наставе Комбиноване (метода предавања, проблемско излагање, истраживачка метода, метода понављања, демонстрације, имитације)			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	**Завршни испит**	поена
Теоријска настава	**15**	писмени испит	-
Практична настава	**15**	**усмени испит**	**50**
Колоквијум	**10**	.....	
Семинарски рад	**10**		

Студијски програм: СТРУКОВНИ МАСТЕР ВАСПИТАЧ

Назив предмета: Стручна пракса I

Наставник/наставници: др Србислава Павлов, проф.

Статус предмета: обавезан

Број ЕСПБ: 4

Услов: -

Циљ предмета

Пружање прилика за активно учешће у развијању интегрисаног приступа учењу у пракси предшколског васпитања и образовања; Оспобљавање студената за учешће у развоју реалног програма у предшколској установи, чиме проширују своје искуство у раду са децом и унапређују своје компетенције за будући рад као васпитачи; Упознавање се са начинима планирања и реализације стручног усавршавања запослених; Оспособљавање студената за тимски рад и сарадњу са осталим васпитачима, стручним тимом, породицом и локалном заједницом; Развијајање критичког и рефлексивног разматрања свог учешћа у току стручне праксе.

Исход предмета

Студенти интегришу знања и вештине из различитих области рада васпитача, те анализирају стратегије које васпитачи користе у развоју програма, критички процењујући како су теме или пројекти засновани на принципима развоја реалног програма; Препознају најмање један пример заједничког развијања програма, као што су охрабривање иницијатива деце, консултовање са њима, ситуације у којима васпитач моделује односе, приступ учењу и активностима игре, као и подржавање и проширивање активности деце; Критички процењују како васпитач пружа подршку добробити детета у контексту реалног програма, посебно у области компетенција за целоживотно учење; Студенти упознати са различитим облицима стручног усавршавања које установа нуди, као и начинима планирања и реализације ових активности; Познају начине на које установа пружа подршку деци са сметњама у развоју и инвалидитетом и деци из осетљивих група; Студенти развијају критички и рефлексивни однос према свом учешћу током стручне праксе.

Садржај предмета

Практична настава

Током стручне праксе студенти се укључују у остваривање планираних ситуација учења, игре и животно-практичних активности деце и васпитача. У сарадњи са васпитачем-ментором, планирају активности учења, реализују и вреднују остварене активности. Самостално реализују пројектне активности уз присуство васпитача-ментора. Остварују директну сарадњу са породицом деце и локалном заједницом. Учествују у текућим пројектима васпитно-образовне групе, првенствено уз подршку васпитача-ментора.

Студенти рефлексивно анализирају пројекат вртићке/васпитно-образовне групе у којој реализују праксу, почевши од разматрања повода за покретање пројекта. Током праксе, анализирају и разговарају са васпитачем о провокацијама за истраживање и планираним ситуацијама учења. Такође, разматрају како васпитач пружа подршку процесу учења у којем деца развијају стратегије истраживања, разумевања себе и света, као и како да уче. Студенти анализирају и подршку у развоју компетенција за целоживотно учење у реалном програму васпитно-образовне групе. Фокусирају се на стратегије заједничког развијања програма и прикупљају податке о подршци деци из осетљивих група, деци са сметњама у развоју и инвалидитетом и деци која су идентификована као даровита. Анализирају просторне целине као и радно-игровна средства и дидактичке материјале који су распоређени по просторним целинама; истражују и

креирају продукте са децом и васпитачем у вртићу; Упознају се са планирањем васпитно-образовног рада као и са документовањем истог; Такође, прикупљају податке о професионалном развоју запослених, укључујући стручне активности и тимове који су формирани у установи, као и начине планирања и реализације стручног усавршавања и хоризонталног учења запослених. Воде дневник стручне праксе.
Након праксе групна анализа запажања и увида студената о стратегијама васпитача у пракси; интеграција теоријског знања са наставе у праксу уз подстицање активне критичке дискусије.

Литература

Обавезна:

Павлов, С., Вукобрат, А. и Варађанин, В. (2021). *Дневник стручне праксе за студенте I и II године мастер струковних студија – Стручна пракса I, Стручна пракса II и Стручна пракса III*. Кикинда: Висока школа струковних студија за образовање васпитача.

*Допунска***:**

Правилник о основама програма предшклског васпитања и образовања. (2018). Преузето 20. децембра 2019. са: https://sn.rs/yadvj. Сл. гласник РС – Просветни гласник", бр. 16/2018.

Број часова активне наставе	**Теоријска настава: -**	**Практична настава: остали часови 3**

Методе извођења наставе: Менторска настава, консултације, припрема за праксу и пракса у акредитованим предшколским установама.

Оцена знања (максимални број поена 100)

Студент се процењује квалитативном оценом у форми: успешно реализовао/није успешно реализовао стручну праксу. Квалитативну оцену студенту у индекс уписује наставник задужен за организацију стручне праксе, а на основу праћења рада студента од стране наставника, као и написаног дневника праксе, усмене одбране истог и мишљења о студентовом понашању током праксе које потписује васпитач-ментор.

Предиспитне обавезе	поена	**Завршни испит**	поена
активност у току предавања	-	писмени испит	-
практична настава	-	усмени испит	Успешно реализовао/није успешно реализовао стручну праксу
колоквијум-и	-	.....	
семинар-и	-		

Студијски програм: СТРУКОВНИ МАСТЕР ВАСПИТАЧ

Назив предмета: Дете и медији

Наставник: др Љиљана Крнета, проф.; др Јасмина Арсенијевић, проф.

Статус предмета: изборни

Број ЕСПБ: 5

Услов: реализовани предиспитни поени

Циљ предмета: богаћење и усавршавње медијскио-дигиталних компетенција дипломираних струковних васпитача; примена нових медија у васпитно-образовном раду.

Исход предмета: медијски и дигитално писмен мастер струковни васпитач, спреман и отворен за стално стучно усавршавање; компетентан и одговоран за развој креативности деце предшколског узраста кроз свет дигиталних медија и информатичких технологија; компетентан и одговоран за сарадњу с породицом, информисање и едуковање родитеља о безбедности деце у свету дигиталних медија.

Садржај предмета

Теоријска настава: појам и суштина медија; дефиниције медија; теоретичари медија; историјски развој медија; класификације медија; педагошки принципи и методе интеграције дигиталних медија у васпитно-образовни рад; интернет - рачунарска мрежа и феномен умреженог друштва; едукативне видео игрице, виртуелни дидактички материјали, услужни програми на интернету и њихова примена у васпитно-образовном раду.

Практична настава: анализа утицаја друштвених мрежа и дигиталних игара на когинитивни, психосоцијални и физички развој деце; анализа функционалности веб сајтова за потребе деце и родитеља; креирање едукативних видео садржаја за децу; основе монтаже видео прилога за васпитне активности; обрада фотографија; креирање инфографика као ресурса за учење у васпитном раду; примена апликација за виртуелну и проширену реалност у васпитном раду; израда и коришћење онлајн квизова и анкета; интерактивне табле и дигитални ресурси у васпитном раду.

Литература:

Крнета, Љ. (2019) *Дете и медији,* Приручник за студенте мастер струковних студија ВШССОВ у

Кикинди. Кикинда: ВШССОВ.

Допунски:

Арсенијевић, Ј. (2024). *Дигитална писменост*. Кикинда: ВШССОВ у Кикинди. (стр. 4-17 и 115-133)

Број часова активне наставе	**Теоријска настава: 2**	**Практична настава: 2**

Методе извођења наставе: метода излагања и презентовања; методе моделовања и програмирања; метода дигиталног дизајна.

Оцена знања (максимални број поена 100)

Предиспитне обавезе	поена	**Завршни испит**	поена
активност у току предавања	5	писмени испит	
практична настава	25	усмени испт	50
колоквијум-и	20	.....	
семинар/презентације пројекта			

Студијски програм: СТРУКОВНИ МАСТЕР ВАСПИТАЧ

Назив предмета: Традиција у пракси предшколског детета

Наставник/наставници: др Милан Мађарев, проф.

Статус предмета: изборни

Број ЕСПБ: 5

Услов: Присуство на предавањима и активно учешће на њима, урађене вежбе и семинарски рад, колоквијуми. Остварених минималних 30 предиспитних поена.

Циљ предмета

Упознавање и овладавање са различитим дефиницијама традиционалне културе. Место и значај детета у спознаји традиционалне народне културе примењене у свакодневном животу. Разумевање сопствене позиције као активног и динамичног преносиоца/корисника традиционалног модела културе. Стицање вештине у преношењу модела традиционалне културе.

Исход предмета

Синтетисање општих сазнања о појму традиција и прилагођавање одређених структура у времену и простору према потребама савременог детета и заједнице.

Садржај предмета

Теоријска настава

Упознавање са различитим дефиницијама културе. Теоријско методолошки приступи појму традиционалне културе. Корелација савремене културе и традиционалне кузлтуре. Традиција у пракси предшколског детета. Разумевање активног и динамичног преносиоца/корисника традиционалног модела културе у савременом контексту и као дела културне баштине. Упознавање са митом и маском у односу на савремену извођачку праксу.

Практична настава

Издвајање сегмената традиционалног модела културе у теренском раду ради преношења на предшколску децу; истраживање улоге маске и мита у савременом животу. Примери мултикултурних прожимања.

Литература

Обавезна:

Марјановић, В. (2008). *Маске маскирање и ритуали у Србији.* Београд: Чигоја штампа (стр. 11-22). Марјановић, В. (2005). *Традиционалне дечије игре у Војводини*, Нови Сад: Матица српска (стр. 7-17, 25-69).

Група аутора (2017). *Етнологија и антропологија, Београд:* Српски књижевни гласник и Етнографски институт САНУ (стр. 11-16, 79-82, 406-410)

Чапо, Е. (2005). *Теорије митологије*. Београд: CLIO (стр.11-21, 160-175)

*Допунска***:**

Фабијети, У., Малигети, Р., Матера, В. (2002). *Увод у антропологију*. Београд: CLIO (стр. 113-122)

Баузингер, Х. (2002). *Етнологија*. Београд: Библиотека XX век (стр. 53-62)

Број часова активне наставе	**Теоријска настава: 2**	**Практична настава: 2**

Методе извођења наставе

Два часа интерактивног предавања уз видео и фото презентације. Два часа вежби кроз могуће радионице са студентима за спознају музичког, вокланог и играчког наслеђа. Емпиријски рад и анализа добијене грађе.

Оцена знања (максимални број поена 100)

Предиспитне обавезе	поена	**Завршни испит**	поена
активност у току предавања	**15**	писмени испит	-
практична настава	**15**	усмени испт	**50**
колоквијум-и	**-**	.....	
семинар-и	**20**		

Студијски програм: СТРУКОВНИ МАСТЕР ВАСПИТАЧ
Назив предмета: Савремени методички правци у предшколском васпитању и образовању
Наставник/наставници : Др Данијела Радловић Чубрило, проф.
Статус предмета: изборни
Број ЕСПБ: 5
Услов: Присуство на предавањима и активно учешће на њима, урађене вежбе и семинарски рад. Остварених минималних 30 предиспитних поена.
Циљ предмета Проширивање и продубљивање знања студената о методичким специфичностима у планирању, реализацији и евалуацији васпитно-образовног рада са децом предшколског узраста. Стицање знања о иновативним приступима у реализацији садржаја у функцији унапређења квалитета васпитно-образовног рада и постигнућа деце. Усмеравање студената на истраживачки рад.
Исход предмета Студенти оспособљени за самосталну теоријску анализу релевантне методичке литературе; успешну примену различитих иновативних приступа у васпитно-образовном раду; израду и критичку процену наставних материјала у оквиру појединих иновативних модела; евалуацију процеса и резултата васпитно-образовног рада; планирање и реализацију пројеката и самосталних истраживачких радова.
Садржај предмета *Теоријска настава* Савремене теорије о избору садржаја васпитно-образовног рада у предшколском васпитању и образовању. Интегрисани приступ у васпитно-образовном раду са децом предшколског узраста. Пројектно планирање и интеграција садржаја свих области васпитно-образовног рада у дечијем вртићу. Методичко обликовање активности у интегрисаном предшколском курикулуму. Стварање одговарајућих организационих услова утемељених на схватању детета као целовитог бића, истраживача и стваралаца знања. Методе васпитно-образовног рада базиране на активном учењу – учење кроз игру, учење откривањем, решавањем проблема, експериментисањем, практиковањем знања и умења, ситуационо учење. Методички аспекти примене дидактичких медија и иновација у предшколском васпитању и образовању. Савремене тенденције у евалуацији процеса и резултата рада васпитача. Методички поступци и њихова ефикасност у раду са децом као полазиште за истраживања у предшколском васпитању и образовању. *Практична настава* Прикази књига, прикази пројеката, семинарски радови, самостални истраживачки радови студената.
Литература *Обавезна:* *Године узлета – Основе програма предшколског васпитања и образовања* (2019). Београд: Просветни преглед. (стр. 23-46) Крњаја, Ж. и Павловић Бренеселовић, Д. (2017). *Калеидоскоп – Пројектни приступ учењу.* Београд: Институт за педагогију и андрагогију. Филозофски факултет универзитета у Београду. (стр. 21-74) *Допунска***:** Крњаја. Ж. и Павловић Бренеселовић, Д. (2017). *Водич за развијање теме/пројекта са децом.* Београд: Министарство просвете, науке и технолошког развоја Републике Србије. (стр. 15-54) Павловић Бренеселовић, Д., Крњаја, Ж., Бацковић, С. (2022). *Водич за уређење простора у дечјем вртићу*. Београд: Министарство просвете, науке и технолошког развоја Републике Србије. (стр. 20-82) Крњаја. Ж. и Павловић Бренеселовић, Д. (2022). *Приручник за документовање*. Београд: Министарство просвете, науке и технолошког развоја Републике Србије. (стр. 24-49)

Број часова активне наставе	**Теоријска настава: 2**	**Практична настава: 2**

Методе извођења наставе Вербално-текстуална метода, демонстративно-илустративна метода, метода практичног рада, метода истраживачког рада.
Оцена знања (максимални број поена 100)

Предиспитне обавезе	поена	**Завршни испит**	поена
активност у току предавања	**10**	писмени испит	**40**
практична настава	**30**		
колоквијум-и	**-**		
семинар-и	**20**		

Студијски програм: СТРУКОВНИ МАСТЕР ВАСПИТАЧ

Назив предмета: Дечја књижевност и медијски садржаји за децу на енглеском језику

Наставник: Тања Бркљач, мастер

Статус предмета: изборни

Број ЕСПБ: 5

Услов: уписан семестар

Циљ предмета

Проширивање знања студената о историјском развоју дечје књижевности на енглеском језику, упознавање са традиционалним и савременим књижевним делима и сагледавање савремене дечје медијске културе; упознавање студената с вештином причања прича на енглеском језику на основу изворног текста, могућностима употребе књижевних дела у васпитно-образовном раду; развијање свести о значају подстицања дечјих читалачких навика; јачање вештина претраге и критичке анализе дигиталних садржаја из подручја дечје медијске културе; јачање вештина студената да се самостално служе стручном литературом на енглеском језику, преводе са енглеског и на енглески језик, усмено излажу на енглеском језику, извештавају и дискутују о стручним темама.

Исход предмета

Студент ће по одслушаном курсу поседовати знање о историјском развоју књижевности за децу енглеског говорног подручја, биће способан да препозна најзначајнија дела дечје књижевности на енглеском језику, биће способан да анализира и креативно интерпретира дела дечје књижевности на енглеском језику, те да књижевно дело интегрише у активности учења енглеског језика са децом предшколског узраста.

Студент ће по одслушаном курсу поседовати знања о историјском развоју електронских медија, биће способан да анализира и одабере медијски материјал на енглеском језику, те да га на креативан начин интегрише у активности учења енглеског језика са децом предшколског узраста.

Садржај предмета

Теоријска настава

Преглед и упознавање са основним књижевним врстама дечје књижевности (бројалице, песме, бајке, басне, приче, сликовнице, романи), преглед и упознавање са најважнијим периодима у развоју дечје књижевности на енглеском језику, упознавање са делима одабраних аутора енглеске дечје књижевности (Michael Bond, Ann & Jane Taylor, Charles Dickens, Mark Twain, Mary Norton, C. S. Lewis, A. A. Milne, Lewis Carroll, Rudyard Kipling, Beatrix Potter, Oscar Wild, Hugh Lofting, Pamela L. Travers, James Barrie, J. J. Tolkien, Eric Carle, Dr. Seuss, J. K. Rowling, и други).

Упознавање са савременим теоријама медија, анализа текстова и примера играних и анимираних садржаја.

Практична настава

Надоградња свих језичких вештина (читање, писање, говорење, слушање) на енглеском језику и компетенција неопходних за коришћење стручне литературе, усмено излагање и дискусију. Овладавање стручном терминологијом на енглеском језику, развијање вештине превођења са енглеског и на енглески језик. Развијање различитих техника читања стручних текстова, и способности језичке анализе прочитаног. Исказивање става и мишљења о стручним темама. Оспособљавање за самостално проналажење књижевних дела, играних и/или анимираних садржаја погодних за интегрисање у активности учења енглеског језика са децом предшколског узраста.

Литература

Обавезна:

Материјал за наставу из предмета Дечја књижевност и медијски садржаји за децу на енглеском језику - скрипта

Граматика енглеског језика по избору

Двојезични или једнојезични речник по избору

*Допунска***:**

Pokrivčáková, S. (2018). *Anglophone Literature for Children and Juvenile Readers*. University of Trnava Faculty of Education. (стр. 10-25, 30-35, 38-39, 43-60, 69-88)

Maley, A., Peachey, N. (Eds). (2015). *Creativity in the English language classroom*. British Council. (стр. 29-44, 104-115, 158-165)
Wright, A. (2009). *Storytelling with Children*. Oxford University Press. (стр. 28-46, 80-102)
Интернет извори (Learning English Kids. https://learnenglishkids.britishcouncil.org/es/short-stories; ByGosh.com. https://bygosh.com)

Број часова активне наставе	**Теоријска настава: 2**	**Практична настава: 2**

Методе извођења наставе
Предавања, практична настава, групни и индивидуални рад.

Оцена знања (максимални број поена 100)

Предиспитне обавезе	поена	**Завршни испит**	поена
активност у току предавања	**10**	писмени испит	**30**
практична настава	**20**	усмени испт	
колоквијум-и	**20**	.....	
семинар-и	**20**		

Студијски програм : СТРУКОВНИ МАСТЕР ВАСПИТАЧ

Назив предмета: Активности предшколског детета у природној и друштвеној средини

Наставник/наставници: др Николета Кукучка Стојановић, проф.

Статус предмета: обавезан

Број ЕСПБ: 5

Услов: Присуство на предавањима и активно учешће на њима, урађене вежбе и семинарски рад. Остварених минималних 30 предиспитних поена

Циљ предмета: Оспособљавање студената да кроз разноврсне, методички обликоване активности, подстичу дете да упозна себе, своје природно и друштвено окружење и развије способности за одговоран живот у њему; да омогуће детету да продуби основне појмове о природном и друштвеном окружењу и повезује их кроз подстицање логичког мишљења, неговање и развијање урођене дечије радозналости, интересовања, као и способности за активно упознавање околине и самосталну конструкцију знања; да развијају дечију свест о значају цивилизацијског наслеђа и могућностима његовог очувања, рационалног коришћења и доградивања. Оспособљавање студената на практичном нивоу за експерименталние методе обрађивање тема које се тичу прирдне и друштвене средине, са акцентом на развијање еколошке свети код деце.

Исход предмета: Студенти ће бити оспособљени за креирање, планирање, методичко моделовање и реализацију активности које омогућавају интеракцију детета са физичком и социјалном средином, доприносећи спознавању околине кроз откривање односа и упознавања својства и карактеристика предмета, бића, појава и процеса уз ангажовање што више чула истовремено и развијање социјалних вештина. Посебан акцент је на оспособљености за проблемско структуирање садржаја у циљу подстицања радозналости и интелектуалне активности деце и развијању истраживачког приступа стеченог практиковањем кроз експерименте у осмишљеној образовној активности, као и у свакодневном животу. Студенти ће на крају одслушаног предмета поседовати сопствену збирку активности које су везане за природну и друштвену средину коју ће касније моћи да користе у васпитно-образвном раду.

Садржај предмета
Теоријска настава: Природна и друштвена средина као области сазнавања и подстицања развоја деце у предшколској установи. Дете-истраживач околине: истраживачке способности деце од рођења до седме године живота; откривање околине решавањем проблема; примери дечијих истраживања. Активности у стицању знања предшколског детета о природној и друштвеној средини. Развојни циљеви, основни садржаји и могући начини представљања садржаја тематских целина: космос, биљни свет; животињски свет; човек као биолошко биће; човек као социјално биће; заштита и очување животне средине; природне појаве и особине материјала.
Практична настава: Семинарски радови, практични радови/елаборати, самостални истраживачки пројекти; презентације слободних и усмерених активности деце у упознавању природне и друштвене средине

Литература
Обавезна:
Цвјетићанин, С. (2013). *Методика упознавања околине*. Сомбор: Педагошки факултет у Сомбору. (стр. 11-15; 16-20)
Булатовић, А. (2012). *Методика упознавања околине*. Практикум за студенте високих школа за

образовање васпитача. Нови Сад: Знатижења, агенција за издавачку делатност. (стр. 9, 12 и 13)
Симијоновић, И. и Видосављевић, С. (2023) Утицај чинилаца еколошког васпитања и образовања на развој еколошке свести кроз наставу природе и друштва, *Баштина*, 59. (стр. 381-384)
Зејак, С. (2021) Предшколска установа као значајан фактор У развоју еколошке свести деце, *Методичка теорија и пракса,* 24(2). (стр. 201-211)
*Допунска***:**
Дошен Добуд, А. (2005). *Мало дијете – велики истраживач*. Загреб: Алинеа. (стр. 37-42; 91-104)
Радловић Чубрило, Д. (2019). *Методичке активности из упознавања околине. Приручник за студенте основних студија високих струковних школа за образовање васпитача*. Кикинда: ВШССОВ у Кикинди (стр.9-11).
Чарапић, С., Шаин, М. (2016). К*орак по корак 5: припрема деце за полазак у школу - водич за васпитаче и родитеље*. Београд: Креативни центар. (стр. 58-79)
Сенћански Т.(2001). *Мали кућни огледи 2*, четврто издање. Београд: Креативни центар. (стр. 26-33)

Број часова активне наставе	**Теоријска настава: 2**	**Практична настава: 2**

Методе извођења наставе: Вербалне (метода усменог излагања, дијалошка метода - разговор, дискусија), демонстрациона метода, метода експерименталног рада, метода практичног рада

Оцена знања (максимални број поена 100)

Предиспитне обавезе	поена	**Завршни испит**	поена
Присуство и активност у току предавања	**10**	писмени испит	**40**
Дневник вежби	**30**	усмени испт	-
колоквијум-и	**-**	.....	
Семинарски рад	**20**		

Студијски програм: МАСТЕР СТРУКОВНИ ВАСПИТАЧ

Назив предмета: Савремени педагошки приступи васпитању и образовању деце

Наставник/наставници: др Србислава Павлов, проф. и др Ана Вукобрат, предавач

Статус предмета: обавезан

Број ЕСПБ:

Услов: -

Циљ предмета

Проширивање знања о теоријским и практичним концепцијама и моделима програма предшколског васпитања и образовања; Разумевање фактора који условљавају обликовање предшколских програма у различитим социо-културним и друштвено-историјским условима; Упознавање и сагледавање критеријума за процену квалитета програма намењених деци предшколског узраста и њиховим породицама.

Исход предмета

Студент оспособљен да: Наведе и опише кључне одлике различитих концепција и модела предшколских програма; Разуме и критички просуђује утицај социо-културних и друштвено-историјских услова на процес обликовања предшколских програма; Критички анализира различите концепције и моделе предшколских програма; Наведе и образложи критеријуме за процену квалитета програма за васпитање и образовање деце предшколског узраста.

Садржај предмета

Теоријска настава

Основна обележја савремених предшколских програма; Глобализација и обликовање предшколског васпитања и образовања; Полазишта у обликовању савремених предшколских програма; Садржаји и структура предшколских програма; Начела обликовања предшколских програма; Показатељи квалитета савремених програма предшколског васпитања и образовања; Искуства и модели иностраних предшколских програма; Генеза програмских модела у нашој ближој и даљој прошлости; Анализа Основа програма васпитања и образовања деце предшколског узраста „Године узлета“; Истраживање предшколских програма и васпитно-образовне праксе у вртићима у светлу нове парадигме; Улога васпитача у акционим истраживањима у контексту развијања промена и иновација у пракси.

Практична настава - вежбе

Проблемско излагање студената, дискусија на унапред најављену тему; Презентације пројеката на тему везану за програмске садржаје са конкретним примерима из васпитно-образоване праксе; Самостално проучавање литературе; Припрема критичке анализе појединих предшколских програма.

Литература

Обавезна:

Клеменовић, Ј. (2009). *Савремени предшколски програми*. Нови Сад: Савез педагошких друштава Војводине, Вршац: ВШССОВ „Михаило Палов“.

Крњаја, Ж. и Павловић-Бренеселовић, Д. (2012). *Где станује квалитет: Политике грађења квалитета упредшколском васпитању, књ. 1*, Београд: Институт за педагогију и андрагогију Филозофског факултета. (стр. 133–305).

Правилник о основама програма предшколског васпитања и образовања. (2018). Доступно на: https://sn.rs/f7uhf.

Slunjski, E. (2001). *Integrirani predškolski kurikulum: Rad djece na projektima.* Zagreb: Mali profesor. (стр. 12–61 и 69–132).

*Допунска***:**

Вудхед, М. (2012). *Различите перспективе о раном детињству: теорија, истраживање и политика*. Београд: Институт за педагогију и андрагогију Филозофског факултета и Центар за интерактивну педагогију.

Број часова активне наставе	**Теоријска настава: 2**	**Практична настава: 2**

Методе извођења наставе

Метода дискусије, расправа на најављене теме, образлагање ставова у дискусији, самоорганизовање и интерактивно учење, критичко пручавање литературе.

Оцена знања (максимални број поена 100)

Предиспитне обавезе	**поена**	**Завршни испит**	**поена**
активност у току предавања	**5**	писмени испит	**50**
практична настава	**45**	усмени испт	
колоквијум-и	/	.....	
семинар-и	/		

Студијски програм: СТРУКОВНИ МАСТЕР ВАСПИТАЧ

Назив предмета: Стручна пракса II

Наставник/наставници: др Србислава Павлов, проф.

Статус предмета: обавезан

Број ЕСПБ: 4

Услов: -

Циљ предмета

Примена стратегија успешног подучавања, активног и интерактивног учења, кроз критичко анализирање савремених педагошких стремљења и њихову имплементацију у конкретним условима васпитних ситуација; Посматрање и праћење дечјих игровних и других активности и примена стратегија развијања програма који се заснива на игри; Уважавање различитости и инклузивног приступа; Овладавање вођење документације и разумевање сврхе документовања педагошког/васпитно-образовног рада рада; Примена постојећих и даљи развој способности васпитача за тимски рад; Познавање различитих модела, облика и начина успостављања и развијања партнерских односа предшколске установе са породицом, школом и друштвеном заједницом.

Исход предмета

Студент оспособљен да: Самостално планира и реализује интегрисане методичке пројекте у које су укључени деца, родитељи, локална заједница; Интегрише знања и вештине из различитих васпитно-образовних подручја и разуме их у контексту холистичког развоја деце; Учествује у планирању и реализацији пројекта у установи; Разуме улогу васпитача као иницијатора и учесника у заједничком истраживању и игри са децом; Уважава различитост и негује и развија инклузивни приступ; Критички сагледава начине праћења и документовања реалног програма; Врши одабир и реализује моделе партнерства предшколске установе са породицом, школом и друштвеном заједницом који у највећем степену одговарају конкретном контексту живљења деце, васпитача и родитеља.

Садржај предмета

Практична настава

Током стручне праксе студенти се активно укључују у реализацију пројекта у вртићкој групи у којој реализују праксу. Фокус је на посматрању и праћењу дечјих игровних и других активности и примена стратегија развијања програма кроз интегрисани приступ, као и на реализацији партнерских односа

предшколске установе са породицом, школом и друштвеном заједницом.
Након реализоване праксе групна анализа запажања и увида студената у реализовану праксу и задатке уз подстицање активне критичке дискусије, анализа педагошких ситуација са праксе.

Литература

Обавезна:

Павлов, С., Вукобрат, А. и Варађанин, В. (2021). *Дневник стручне праксе за студенте I и II године мастер струковних студија – Стручна пракса I, Стручна пракса II и Стручна пракса III*. Кикинда: Висока школа струковних студија за образовање васпитача.

*Допунска***:**

Правилник о основама програма предшклског васпитања и образовања. (2018). Преузето 20. децембра 2019. са: https://sn.rs/yadvj. Сл. гласник РС – Просветни гласник", бр. 16/2018.

Павловић Бренеселовић, Д., Крњаја, Ж. и Бацковић, С. (2022). *Водич за уређење простора у дечјем вртићу. Простор у складу са Основама програма ПВО „Године узлета”*. Београд: Министарство просвете, науке и технолошког развоја.

Број часова активне наставе	**Теоријска настава: -**	**Практична настава:** остали часови 3

Методе извођења наставе

Менторска настава, консултације, припрема за праксу и пракса у акредитованим предшколским установама.

Оцена знања (максимални број поена 100)

Студент се процењује квалитативном оценом у форми: успешно реализовао/није успешно реализовао стручну праксу. Квалитативну оцену студенту у индекс уписује наставник задужен за организацију стручне праксе, а на основу праћења рада студента од стране наставника, као и написаног дневника праксе, усмене одбране истог и мишљења о студентовом понашању током праксе које потписује васпитач-ментор.

Предиспитне обавезе	поена	**Завршни испит**	поена
активност у току предавања	-	писмени испит	-
практична настава	-	усмени испит	Успешно реализовао/није успешно реализовао стручну праксу
колоквијум-и	-	.....	
семинар-и	-		

Студијски програм: СТРУКОВНИ МАСТЕР ВАСПИТАЧ

Назив предмета: Интермедијалност у књижевости за децу

Наставник: Др Тамара Грујић, проф.

Статус предмета: обавезни

Број ЕСПБ: 5

Услов: 30 предиспитних поена

Циљ предмета Овладавање темељним и функционалним знањима о интермедијалности у књижевности за децу; овладавање могућностима повезивања различитих медија и књижевних дела за децу; оспособљавање за мисаоно и визуелно ангажовање и бољу комуникацију са књижевним делом; развијање различитих аспеката посматрања књижевних дела намењених деци предшколског узраста ради аутентичности у књижевном изразу и интерпретацији.

Исход предмета Студент спреман да: врши избор књижевних дела за децу предшколског узраста и да их сагледава и тумачи уз помоћ различитих медија и тиме продуби радњу, приближи време и место радње, боље сагледа поруке књижевних дела за децу, врши бољу карактеризацију ликова; приближи детету књижевна дела у складу са савременим потребама друштва и стваралачки примени доживљено у раду са децом предшколског узраста.

Садржај предмета

Теоријска настава: Интермедијалност, интертекстуалност, мултимедијалност – теоријска полазишта. Књижевност за децу и друге уметности. Интермедијалност књиге за децу. Жанрови књижевности за децу и интермедијалност: лирска песма, загонетка, басна, бајка, роман за децу. Однос вербалног и визуелног у књижевности за децу, визуелизација као интертекстуална и жанровска прожимања у књижевности за децу. Медији и технологија у књижевности за децу; књижевност за децу у мрежи глобалне комуникације. Од књиге до филма. Илустрација – појам, илустрација и текст, различите тенденције у илустровању књига за децу. Листови и часописи за децу предшколског узраста. Стрип у

књижевности за децу. Дечја игра као извор интермедијалности у књижевности за децу.
Практична настава: Интерпретација и анализа књижевних дела за децу предшколског узраста у светлу различитих медијских израза.

Литература

Обавезна:

Грујић Т. (2020). Слика савременог друштва у сликовницама Попа Д. Ђурђева. *Philologia Mediana*. Ниш: Издавачки центар Филозофског факултета у Нишу. Год. 12, бр. 12. (стр. 715–727)
Грујић, Т. (2022). Мултимедијалност у стваралаштву Љубивоја Ршумовића. *Детињство*, год. XLVIII, бр. 3. (стр. 14–20)
Грујић, Т. (2022). Примена пројектног приступа у реализацији интермедијалних књижевних садржаја у функцији социјализације и учења деце из осетљивих група, у: Грујић, Т., Степанов, М., Џаферовић, М., Радловић Чубрило, Д. *Социјализација и учење деце из осетљивих група у контексту пројектног планирања*. Кикинда: ВШССОВ. (стр. 39–81)

Допунска:

Грујић, Т. (2023). Слика детета у поезији Јована Јовановића Змаја. *Детињство*, год. XLIX, бр. 4. (стр. 53–66)
Грујић, Т. (2025). Примена интермедијалних књижевних садржаја у васпитно-образовном раду са децом предшколског узраста у контексту пројектног планирања, у: Радловић Чубрило, Д., Грујић, Т., Џаферовић, М., Митревски, А., *Интермедијалност књижевних садржаја у васпитно-образовном раду са децом предшколског узраста у контексту пројектног планирања*. Кикинда: ВШССОВ. (стр.105–141)
Љуштановић, Ј. (2012). *Књижевност за децу у огледалу културе*. Нови Сад: Змајеве дечје игре. (стр. 105–112; 123–133; 153–162)

Број часова активне наставе	**Теоријска настава: 2**	**Практична настава: 2**

Методе извођења наставе
Респонсибилна настава, предавања, сарадничко учење, рад на тексту, интерпретација, реферати, тражење и анализирање уметничких примера.

Оцена знања (максимални број поена 100)

Предиспитне обавезе	поена	**Завршни испит**	поена
активност у току предавања	10	писмени испит	
практична настава	10	усмени испт	50
колоквијум-и	20	.....	
семинар-и	10		

Студијски програм : СТРУКОВНИ МАСТЕР ВАСПИТАЧ

Назив предмета: Музичка култура и предшколско дете

Наставник: др Мирјана Матовић, проф., МА Александар Митревски, асистент

Статус предмета: Изборни

Број ЕСПБ: 5

Услов: Присуство предавањима и активно учешће на њима, урађене вежбе, семинарски рад, колоквијум. Остварених минималних 30 предиспитних поена.

Циљ предмета
Стицање и усвајање знања ради развијања општих и специјалних компетенција из Музичке културе и њеног утицаја на естетске, когнитивне и афективне улоге у целокупном развоју предшколског детета.

Исход предмета
Студенти су оспособљени да самостално изводе музичке активности у раду са децом, обликују садржаје активности музичке културе; уоче степен музичких способности предшколског детета и

усмере дететов даљи музички развој.

Садржај предмета

Теоријска настава

Припрема и организација наставе музичке културе у предшколској установии начини реализације наставних садржаја; методика наставе наставних области музичке културе;индивидуализација наставе; специфичне способности ученика (даровити); формирање естетско-уметничких мишљења; проблематика диференцираног рада, припремање годишњег распореда наставне грађе, тематско планирање, интерактивна настава и интердисциплинарни приступ у реализацији садржаја активности музичка култура у предшколској установи.

Практична настава

У циљу оспособљавања студената за самосталну креативну примену наставих садржаја, метода и облика рада они ће се ангажовати у следећим облицима практичног рада:Практичне методичке вежбе у Вежбаоници и анализа одржане наставе;присуствовање практичним предавањима; Певање и свирање дечијих песама за клавир, хармонику и блок флауту.

Литература

Обавезна:

Јеремић, Б. (2015). *Од певања до музичке културе*. Сомбор: Педагошки факултет
Деспић, Д. (2007). *Теорија музике.* Београд: Завод за уџбенике.

Допунска:

Јеремић, Б. и сар. (2019). *Методика наставе музичке културе: за предшколски и млађи школски узраст*. Сомбор: Педагошки факултет у Сомбору.
Илић, Д. (2002). *Средства изражавања у музици*. Ниш: Виша музичка школа у Нишу

Број часова активне наставе	**Теоријска настава: 2**	**Практична настава: 2**

Методе извођења наставе

Комбиноване (метода предавања, проблемско излагање, истраживачка метода, метода понављања, демонстрације, имитације, метода дискусије, критичко пручавање литературе)

Оцена знања (максимални број поена 100)

Предиспитне обавезе	поена	**Завршни испит**	поена
активност у току предавања	**20**	писмени испит	**20**
практична настава	**20**	усмени испт	**30**
колоквијум-и	**5**	.....	
семинар-и	**5**		

Студијски програм: СТРУКОВНИ МАСТЕР ВАСПИТАЧ

Назив предмета: Планирање, вредновање и самовредновање у предшколској установи

Наставник/наставници: др Маша Ђуришић, виши предавач

Статус предмета: Изборни

Број ЕСПБ: 5

Услов: Присуство на предавањима и активно учешће на њима, урађене вежбе и семинарски рад. Остварених минималних 30 предиспитних поена.

Циљ предмета: Стицање знања о концепту и принципима вредновања; Разумевање важности процеса самовредновања и развојног планирања као једног од начина за унапређивања квалитета рада предшколске установе; Развијање компетенција и вештина компетенције студената за препознавање значаја улоге васпитача као рефлексивног практичара и развоја предшколске установе као професионалне заједнице учења; Припрема студената за самостално планирање, вредновање и самовредновање у установи.

Исход предмета : На крају курса студент: разуме важност процеса самовредновања и развојног планирања као једног од начина за унапређивања квалитета рада предшколске установе; Препознаје значај улоге васпитача као рефлексивног практичара, развоја предшколске установе као професионалне заједнице учења и улоге хоризонталног учења запослених у том процесу; Разуме значај и карактеристике културе установе као заједница праксе; Разумеје значај партнерства као принцип планирања и реализације активности предшколске установе; Припрема и реализује активности у процесу развојног планирања рада установе, вредновања и самовредновања установе.

Садржај предмета

Теоријска настава: Димензије квалитета праксе предшколске установе; Култура установе као заједница праксе. Развијање рефлексивне праксе; Васпитач рефлексивни практичар; Истраживања практичара. Принципи развијања реалног програма, стратегије, планирање, вредновање и документовање.*м*Партнерство као принцип планирања и реализације активности.*м*Стратегије остваривања партнерства са кључним заинтересованим странама; Тимски рад у васпитној пракси. Хоризонтално учење; Предшколска установа као заједница учења. Развојни план предшколске установе; Законска регулатива;Развојно планирање као процес. Кораци у процесу развојног планирања; Израда развојног плана; Развојни циљеви, задаци и активности рада установе. Самовредновање рада предшколске установе; Концепт и принципи самовредновања рада предшколске установе. Сврха и циљ самовредновања; Циклус самовредновања; Како се успоставља контекст за квалитетно самовредновање? Стварање климе за самовредновање. Кораци у процесу самовредновања: формирање тима, избор области, припрема плана самовредновања, дефинисање улога и одговорности, планирање прикупљања података о квалитету, спровођење плана самовредновања, прикупљање података, анализа и закључивање, избор и израда одговарајућих инструмената за прикупљање података, квантитативни и квалитативни подаци, квалитет доказа у процесу самовредновања, узорак и извори доказа. Како процењујемо квалитет рада? Израда извештаја о самовредновању План унапређивања квалитета рада Примери добре праксе

Практична настава: Васпитач рефлексивни практичар – проблемске ситуације; Димензије вредновања квалитета реалног програма – рад у групи; Развојни план установе, анализа примера добре праксе; Пројектна идеја/анализа стања и анализа проблема: студија случаја; Одговорности различитих актера у процесу развојног планирања; Тимски рад; Васпитач: члан тима за самовредновање рада установе, тима за развојно планирање; Самовредновање - критички приступ према пракси и отвореност за преиспитивање и промену; Примери добре праксе.

Литература

Обавезна:

Најдановић Томић, Ј., Вулетић. Ј., Калезић Вигњевић, А. и Гламочак, С. (2022). *Самовредновање у предшколским установама - водич за запослене у предшколским установама.* Београд: Министарство просвете, науке и технолошког развоја РС, Завод за вредновање квалитета образовања и васпитања. (стр. 9-53).

Лакичевић, О., Кораћ, И., Михајловић, М. и Златаровић, В. (2022). *Заједничким учењем до квалитета, Водич за стручно усавршавање у предшколској установи кроз хоризонтално учење*. Београд: Министарство просвете науке и технолошког развоја РС. (стр. 18-45).

Кораћ, И. и Ђерманов, Ј. (2023). Хоризонтално учење: изазови за промене у професионалном развоју наставника и васпитача. *Друштвене и хуманистичке студије, 2* (23). (стр. 521 – 540)

Крњаја, Ж. и Павловић Бренеселовић, Д. (2022). *Приручник за документовање- Педагошка документација и документовање у Основама програма ПВО „Године узлета”*. Београд: Министарство просвете, науке и технолошког развоја РС. (стр. 8-50).

*Допунска***:**

Правилник о вредновању квалитета рада установа (2019). *Службени гласник РС – Просветни преглед*, бр. 10/2019.

Правилник о стандардима квалитета рада установе (2024). *Службени гласник РС – Просветни преглед*, бр. 1/2024.

Правилник о основама програма предшколског васпитања и образовања (2018). *Службени гласник РС – Просветни преглед*, бр. 27/2018.

Број часова активне наставе	**Теоријска настава: 2**	**Практична настава: 2**

Методе извођења наставе: Вербално-текстуална метода (предавања са илустрацијама примера, метода и поступака рада); показивачка метода (илустрација и демонстрације); истраживачке методе (презентације); диференциране методе и индивидуализован приступ (менторски рад/индивидуалне коректуре и консултације); ИКТ методе (учење из неакадемских извора – интернет, онлине предавања); интерактивне методе (тимски рад, дискусије).

Оцена знања (максимални број поена 100)

Предиспитне обавезе	поена	**Завршни испит**	поена
активност у току предавања и вежби	**20**	писмени испит	**60**
презентација пројекта	**20**	усмени испт	
колоквијум-и		.....	
семинар-и			

Студијски програм: СТРУКОВНИ МАСТЕР ВАСПИТАЧ

Назив предмета: Кинезитерапија у раду са децом предшколског детета

Наставник: др Ангела Месарош Живков, проф., др Богдан Томић

Статус предмета: изборни

Број ЕСПБ: 5

Услов: Присуство на предавањима и активно учешће на њима, урађене вежбе и семинарски рад. Остварених минималних 30 предиспитних поена.

Циљ предмета

Стицање знања о принципима кинезитерапије мишићноскелетних дисфункција.Усвајање знања примене одређених покрета и вежби у лечењу мишићне атрофије. Примена одређених метода кинезитерапије и корективне гимнастике код деце у превенцији деформитета.

Исход предмета

Студент треба да стекне основна знања из кинезитерапије и корективне гиманстике. Да зна да примењеним вежбама преветивно делује на појаву одређених деформитета (кичменог стуба, ногу, грудног коша), да утиче на хипертофију свих мишићних партија.

Садржај предмета

Теоријска настава: Основни појмови о кинезитерапији. Кинезитерапија појам и значај. Принципи и средства кинезитерапије. Методе рада у кинезитерапији. Климотерапија. Основни појмови о корективној гимнастици. Анатомске структуре у функцији покрета. Фактори који утичу на правилно и лоше држање тела.Телесни деформитети (деформитети, грудног коша, доњих екстремитета, кичменог стуба). Кинезитерапија различитих патолошких стања. Кинезитерапија респираторних и коронарних обољења. Кинезитерапија гојазности. Кинезитерапија кроз физичке активности.

Практична настава: Избор и примена вежби у лечењу покретом.Урођени и стечени деформитети. Вежбе за отклањање и превентивно деловање код деформитета (грудног коша, кичменог стуба, доњих екстремитета). Организација и релизација корективног вежбања у предшколским и школским институцијама.

Литература:

Обавезна:

Бала, Г и сар. (2013). *Могућности побољшања когнитивних, моторичких и кардио-респираторних способности деце помоћу кинезиолошких активности*. Нови Сад: Факултет спорта и физичког васпитања.

Јовановић, Л., Ковачевић, Р., Ереш, С., Кљајић, Д. (2012). *Основи кинезитерапије*. Београд: Атоспринт.

Допунска:

Радисављевић, М. (2001*). Корективна гимнастика са основама кинезитерапије*. Београд: Факултет спорта и физичког васпитања.

Број часова активне наставе	**Теоријска настава: 2**	**Практична настава: 2**

Методе извођења наставе: Вербалне (метода усменог излагања, дијалошка метода - разговор, дискусија), демонстрациона метода, метода експерименталног рада, метода практичног рада

Оцена знања (максимални број поена 100)

Предиспитне обавезе	поена	**Завршни испит**	поена
Теоријска настава	**15**	писмени испит	-
Практична настава	**15**	усмени испит	**50**
Колоквијум	**10**	практични испит	
Семинарски рад	**10**		

Студијски програм: СТРУКОВНИ МАСТЕР ВАСПИТАЧ

Назив предмета: Системи управљања у образовању

Наставник/наставници: др Јасмина Арсенијевић, проф.

Статус предмета: изборни

Број ЕСПБ: 5

Услов: Присуство и активно учешће на предавањима и вежбама, израда и одбрана истраживачких

тема и практичних пројеката. Остварених минималних 30 предиспитних поена.

Циљ предмета

Циљ предмета је да студенти овладају основним принципима управљања образовањем и разумевањем улоге технологије у унапређењу образовања и учења, као и да развију способности за критичко разматрање технолошких решења у васпитним и образовним установама.

Исход предмета

Студенти ће бити способни да разумеју и примене основне принципе управљања у образовању и да сагледавају и критички разматрају примену технологија за унапређење процеса учења и управљања у васпитним и образовним установама.

Садржај предмета

Теоријска настава: Појам и значај управљања у образовању; Кључне функције управљања у образовању; Хијерархија и структура образовних система; Образовне политике; Национални и међународни оквири образовне политике; Децентрализација и аутономија у образовању; Стратешко планирање у образовним институцијама; Управљање променама у образовним установама; Процес самовредновања и евалуације; Технолошке промене и њихов утицај на васпитно-образовни систем; Концепт и врсте система за управљање учењем (LMS); Интелигентни системи за управљање образовањем; Анализа података и предиктивна аналитика у образовању; Будући изазови и перспективе примене технологија у образовању; Етичка питања и дилеме примене технологије у управљању образовањем.

Практична настава: Анализа примера управљања у различитим образовним установама; Компаративна анализа различитих образовних система; Симулација процеса имплементације реформских мера; Дебата о предностима и изазовима децентрализације у образовању; Студија случаја – симулација процеса доношења одлука у образовним институцијама; Израда стратешког плана за конкретну образовну установу; Истраживање и презентација примера добрих пракси управљања променама; Примена самовредновања у образовним установама; Анализа утицаја технолошких промена на образовни систем: примери различитих земаља; Преглед и основна примена система Moodle и Google учионице; Примена вештачке интелигенције у праћењу напредовања деце; Студије случаја и дебата о етичким питањима примене вештачке интелигенције у образовању: алгоритамска пристрасност, заштита података, повећање јаза.

Литература

Обавезна:

Арсенијевић, Ј. (2021). *Системи управљања у образовању*. Кикинда: ВШССОВ у Кикинди. (стр. 13-120)

Допунска:

Арсенијевић, Ј.& Андевски, М. (2010). *Менаџмент образовања за друштво које учи.* Нови Сад: Висока школа струковних студија за образовање васпитача у Кикинди и Филозофски факултет у Новом Саду. (стр.134-143)

Број часова активне наставе	**Теоријска настава: 2**	**Практична настава: 2**

Методе извођења наставе

Метода излагања и презентовања; проблемска метода; хеуристичка метода; метода анализе (SWOT); метода дијалога.

Оцена знања (максимални број поена 100)

Предиспитне обавезе	поена	**Завршни испит**	поена
активност у току предавања	**5**	писмени испит	**30**
практична настава	**15**	усмени испт	
колоквијум-и	**10**	.....	
пројектни задаци	**20+20**		

Студијски програм : СТРУКОВНИ МАСТЕР ВАСПИТАЧ

Назив предмета: Ране интервенције у детињству

Наставник/наставници: мр Дијана Копуновић Торма, предавач

Статус предмета: обавезни

Број ЕСПБ: 5

Услов: Присуство на предавањима и активно учешће, урађене предиспитне обавезе. Остварених минималних 30 предиспитних поена.

Циљ предмета

Продубљивање знања о наукама које се баве раним развојем детета са нагласком на активну улогу

породице у реализацији подстицајних активности. Јачање професионалних компетенција за будући позив мастер – васпитача када су у питању деца са кашњењем у развоју, сметњама у развоју, потешкоћама у понашању, деца из социјално угрожених породица или мала деца која су у ризику да развију кашњење пре поласка у школу због других биолошких чинилаца.

Исход предмета

Стицање знања о карактеристикама и значају раних интервенција у функцији остваривања добробити деце која имају потребу за додатном подршком. Сагледавање метода и техника које доприносе реализацији раних интервенција у вртићу и активно ангажовање породице. Упознавање теоријског оквира ране интервенције и савременог приступа деци којој је потребна додатна подршка.

Садржај предмета

Теоријска настава

Дефинисање појма ране интервенције у детињству; Законска основа; Тим за рану интервенцију; Фактори ризика и протективни фактори; Теоријски приступи; Породица у раној интервенцији; Успостављање партнерског односа између породице и стручњака; Индивидуални план подршке породици; Процена у раној интервенцији; Рана идентификација и скрининг; Програми ране интервенције у детињству; Интервенције базиране на рутинама; Избор интервенција и ефикасних програма рада са децом.

Практична настава

Упознавање процедура за реализацију раних интервенција; Еко мапа; Индивидуални план подршке породици; Интервју заснован на рутинама.

Литература

Обавезна:

Голубовић, Ш. (2018). *Рана интервенција у детињству*. Нови Сад: Медицински факултет.

Блануша, Ј., Копуновић Торма, Д. (2025). *Наставни материјал за студенте – скрипта* (у припреми). Кикинда: Висока школа струковних студија за образовање васпитача у Кикинди.

*Допунска***:**

https://www.unicef.org/serbia/brosure-porodicno-orijentisana-rana-intervencija

Број часова активне наставе	**Теоријска настава: 2**	**Практична настава: 2**

Методе извођења наставе

Предавања, истраживање, интерактивна настава, дискусија, проблемско излагање

Оцена знања (максимални број поена 100)

Предиспитне обавезе	поена	**Завршни испит**	поена
активност у току предавања	**10**	усмени испит	**30**
практична настава	**20**		
колоквијум-и	**40**		
семинар-и			

Студијски програм : СТРУКОВНИ МАСТЕР ВАСПИТАЧ

Назив предмета: Дидактичко–методичке перспективе у пракси рада васпитача

Наставник: др Миланка Маљковић, проф.

Статус предмета: обавезни

Број ЕСПБ: 6

Услов: Присуство на предавањима и активно учешће на њима, урађене вежбе, семинарски рад. Остварених минималних 30 предиспитних поена.

Циљ предмета: Упознавање студената са савременим дидактичко-методичким приступима у раду са децом предшколског узраста и развијање способности за њихову примену у конкретним педагошким ситуацијама. Оспособљавање студената за анализу савремених курикуларно обликованих програма рада, њихов адекватан избор, реализацију, евалуацију и критичку рефлексију. Упознавање са савременим дидактичко-методичким концептима за планирање, реализацију и вредновање васпитно образовних активности; са улогама и задацима васпитача у складу са његовим компетенцијама и програмским основама заснованим на различитим приступима. Овладавање општим и посебним условима успешне комуникације и интеракције на релацији васпитач-дете-родитељ. Развијање методичких компетенција студената – будућих васпитача и упознавање са њиховом рефлексијом на васпитно-образовну праксу.

Исход предмета : Студенти способни да овладају основним дидактичким и методичким знањима,

разумеју суштину, циљ и задатке васпитно-образовног процеса, оспособљени за практичну примену стечених дидактичко-методичких знања у васпитно-образовном раду; да процењује адекватне дидактичко-методичке принципе који ће бити у служби усвајања знања, вештина и навика код деце предшколског узраста; да примењује иновативне приступе у раду, да препознају и евалуирају Програмске основе засноване на различитим приступима; процењује улогу васпитача у игри и у њеној подршци; примењују **успешне методичке** моделе комуникације и интеракције васпитач-дете-родитељ и да евалуира сопствену улогу у реализацији педагошких ситуација.

Садржај предмета

Теоријска настава: Историјски развој дидактичко-методичких идеја; Методичко-дидактичка истраживања у функцији иновирања праксе васпитача; Дидактичко-методички принципи у служби усвајања знања, вештина и навика код деце предшколског узраста; Васпитач „у игри“ или подршка игри; Програмске основе засноване на различитим приступима; Тимски рад у васпитној пракси; Интеграција садржаја и активности; Пројектни приступ у учењу са децом; Методе поучавања као основе за процес учења; Дидактичке основе учење као конструкције знања; Индивидуализација и диференцијација васпитно-образовних поступака; Општи и посебни услови успешне комуникације и интеракције васпитача, дете и родитељ; Методичке компетенције васпитача и њихова рефлексија на васпитно- образовну праксу; Језичко стваралаштво – педагошки изазов.

Практична настава: Практична настава прати проблемска питања предвиђена теоријском наставом и заокружује наставу овог студијског предмета. Решавање конкретних васпитно-образовних ситуација. Организација и рад по центрима активности и интересним радионицама.

Литература

Обавезна:

Крњаја, Ж. и Павловић Бренеселовић, Д. (2022). *Водич за развијање теме/пројекта са децом: Интегрисани приступ учењу кроз теме/пројекте у складу са Основама програма ПВО „Године узлета“*. Београд: Министарство просвете, науке и технолошког развоја.

Маљковић, М. и Павлов, С. (2022). *Основна полазишта методичких поступака у предшколској установи: Приручник за студенте основних и мастер студија за васпитаче. Кикинда: ВШССОВ.*

Павловић Бренеселовић, Д., Крњаја, Ж., Јовановић, М., Сјеничић, Г. (2022*). Стратегија заједничког развијања програма у складу са специфичностима појединих узраста деце: Развијање реалног програма у складу са Основама програма ПВО „Године узлета“*. Београд: Министарство просвете, науке и технолошког развоја (стр. 18-76).

Допунска:

Стојановић, А., Богавац, Д. (2016). *Методичке стратегије развоја дечјих потенцијала у савременој предшколској установи.* Београд: Учитељски факултет.

Најдановић-Томић, Ј., Вулетић, Ј., Калезић-Вигњевић, А. и Гламочак, С. (2022). *Самовредновање у предшколским усановама: Водич за запослене у предшколским установама.* Београд: Министарство просвете, науке и технолошког развоја и Завод за вредновање квалитета образовања и васпитања (стр. 22 – 30).

Број часова активне наставе	**Теоријска настава: 3**	**Практична настава: 3**

Методе извођења наставе: Академско и проблемско излагање, расправа на унапред задату тему, самоорганизовано, интерактивно и саморефлексивно учење, образлагање ставова у расправи, самостални истраживачки и практични рад, радионичарски рад.

Оцена знања (максимални број поена 100)

Предиспитне обавезе	Поена	**Завршни испит**	поена
активност у току предавања	10	писмени испит	20
практична настава	15	усмени испт	30
активност на вежбама/пројекти	10	.....	
семинар-и	15		

Студијски програм: СТРУКОВНИ МАСТЕР ВАСПИТАЧ

Назив предмета: Академски енглески језик

Наставник: Тања Бркљач, мастер

Статус предмета: обавезан

Број ЕСПБ: 6

Услов: Уписан семестар

Циљ предмета

Мерљива надоградња академских језичких вештина студената укључивањем у активности слушања, говорења, читања, писања, проширивање знања из граматике енглеског језика, стицање знања релевантних и употребљивих у реалним ситуацијама у универзитетској или пословној пракси. Развијање и усавршавање језичких знања, вештина и компетенција (на рецептивном и продуктивном нивоу) неопходних за самостално служење стручном литературом на енглеском језику, за писање стручне биографије, резимеа, извештаја и краћих стручних текстова, и за усмено излагање и дискусију о стручним темама. Обогаћивање општег фонда речи и увођење стручне терминологије.

Исход предмета

Студенти ће по одслушаном курсу бити оспособљени да примењују знање и разумевање концепата, принципа и теорије о основним карактеристикама академског текста, да користе академске стратегије и вештине слушања (предвиђање, препознавање основних идеја), пруже одговарајуће реакције у говорним ситуацијама, препознају формални и неформални, говорни енглески језик, говоре с одговарајућом тачношћу и течношћу, читају и разумеју аутентичне публикације на енглеском језику везане за универзитетску и пословну праксу (брошуре, интернет платформе, стручна литература на енглеском језику), да препознају и избегавају плагирање, разликују и владају правилима цитирања, парафразирања, навођења коришћених извора и писања спискова литературе.

Садржај предмета

Теоријска настава

Преглед граматике енглеског језика карактеристичне за стручни енглески језик и академски начин изражавања; технике академског читања и језичка анализа стручног текста; правила писања академског текста, навођење литературе и цитирање; основе теорије превођења; стратегије за развој језичких знања и вештина на академском нивоу.

Практична настава:

Надоградња академских језичких вештина студената и компетенција неопходних за коришћење стручне литературе, усмено излагање и дискусију. Овладавање стручном терминологијом на енглеском језику, развијање вештине превођења са енглеског и на енглески језик. Развијање различитих техника читања стручних текстова, и способности језичке анализе прочитаног. Исказивање става и мишљења о стручним темама. Оспособљавање за самостално проналажење стручних академских текстова у писаној и онлајн литератури.

Литература

Обавезна:

Материјал за наставу из предмета Академски енглески језик – скрипта

Граматика енглеског језика по избору

Двојезични или једнојезични речник по избору

*Допунска***:**

Bailey, S. (2011). *Academic writing A Handbook for International Students*. Routledge. (стр. 3-36; 50-72, 249-257)

Sowton, C. (2011). *50 steps to improve your academic writing*. (e-book). (стр. 27-47, 67-87, 187-203)

Miškulin Saletović, L., Vojković Estatiev, V., Beljo, A. (2012). *English Academic Vocabulary for Social Sciences and Humanities*. Zagreb: Hrvatski studiji Sveučilišta u Zagrebu. (стр. 22-28, 60-69)

Број часова активне наставе	**Теоријска настава: 3**	**Практична настава: 3**

Методе извођења наставе

Предавања, практична настава, групни и индивидуални рад.

Оцена знања (максимални број поена 100)

Предиспитне обавезе	поена	**Завршни испит**	поена
активност у току предавања	**10**	писмени испит	30
практична настава	**20**	усмени испит	20
колоквијум-и	**20**	.....	
семинар-и	**-**		

Студијски програм: СТРУКОВНИ МАСТЕР ВАСПИТАЧ
Назив предмета: Стручна пракса III
Наставник/наставници: др Србислава Павлоб, проф.
Статус предмета: обавезан
Број ЕСПБ: 5
Услов: -

Циљ предмета

Пружање прилика за активно учешће у развијању интегрисаног приступа учењу у пракси предшколског васпитања и образовања; Оспособљавање студената за учешће у развоју реалног програма у предшколској установи, чиме проширују своје искуство у раду са децом и унапређују своје компетенције за будући рад као васпитачи; Упознавање се са начинима планирања и реализације стручног усавршавања запослених; Оспособљавање студената за тимски рад и сарадњу са осталим васпитачима, стручним тимом, породицом и локалном заједницом; Развијајање критичког и рефлексивног разматрања свог учешћа у току стручне праксе.

Исход предмета

Студенти интегришу знања и вештине из различитих области рада васпитача, те анализирају стратегије које васпитачи користе у развоју програма, критички процењујући како су теме или пројекти засновани на принципима развоја реалног програма; Препознају најмање један пример заједничког развијања програма, као што су охрабривање иницијатива деце, консултовање са њима, ситуације у којима васпитач моделује односе, приступ учењу и активностима игре, као и подржавање и проширивање активности деце; Критички процењују како васпитач пружа подршку добробити детета у контексту реалног програма, посебно у области компетенција за целоживотно учење; Студенти упознати са различитим облицима стручног усавршавања које установа нуди, као и начинима планирања и реализације ових активности; Познају начине на које установа пружа подршку деци са сметњама у развоју и инвалидитетом и деци из осетљивих група; Студенти развијају критички и рефлексивни однос према свом учешћу током стручне праксе.

Садржај предмета

Практична настава

Током стручне праксе студенти се укључују у остваривање планираних ситуација учења, игре и животно-практичних активности деце и васпитача. У сарадњи са васпитачем-ментором, планирају активности учења, реализују и вреднују остварене активности. Самостално реализују пројектне активности уз присуство васпитача-ментора. Остварују директну сарадњу са породицом деце и локалном заједницом. Учествују у текућим пројектима васпитно-образовне групе, првенствено уз подршку васпитача-ментора.

Студенти рефлексивно анализирају пројекат вртићке/васпитно-образовне групе у којој реализују праксу, почевши од разматрања повода за покретање пројекта. Током праксе, анализирају и разговарају са васпитачем о провокацијама за истраживање и планираним ситуацијама учења. Такође, разматрају како васпитач пружа подршку процесу учења у којем деца развијају стратегије истраживања, разумевања себе и света, као и како да уче. Студенти анализирају и подршку у развоју компетенција за целоживотно учење у реалном програму васпитно-образовне групе. Фокусирају се на стратегије заједничког развијања програма и прикупљају податке о подршци деци из осетљивих група, деци са сметњама у развоју и инвалидитетом и деци која су идентификована као даровита. Анализирају просторне целине као и радно-игровна средства и дидактичке материјале који су распоређени по просторним целинама; истражују и креирају продукте са децом и васпитачем у вртићу; Анализирају физичку средину у вртићу и разматрају како се физички простор мења током пројекта и како та промена утиче на развој активности и на дечји рад; Сагледавају улогу и утицај породице у мењању физичке средине током развоја пројекта, што укључује њихову улогу у подршци и сарадњи са васпитачима и децом; Упознају се са планирањем васпитно-образовног рада као и са документовањем истог; Уочавају изазове приликом заједничког развијања програма у циљу идентификовања истраживачких проблема и предузимање истраживања у функцији унапређења праксе; Разматрају како васпитачи својим поступцима помажу деци да развију вештине као што су сарадња, комуникација и решавање конфликата и како помажу деци да препознају и изразе своје емоције; Анализирају ситуације у којима деца сарађују заједно, што доприноси развоју тимског духа и способности за заједничко решавање проблема.Такође, прикупљају податке о професионалном развоју запослених, укључујући стручне активности и тимове који су формирани у установи, као и начине планирања и реализације стручног усавршавања и хоризонталног учења запослених. Воде дневник стручне праксе.

Након праксе групна анализа запажања и увида студената о стратегијама васпитача у пракси; интеграција теоријског знања са наставе у праксу уз подстицање активне критичке дискусије.

Литература

Обавезна:

Павлов, С., Вукобрат, А. и Варађанин, В. (2021). *Дневник стручне праксе за студенте I и II године мастер струковних студија – Стручна пракса I, Стручна пракса II и Стручна пракса III*. Кикинда: Висока школа струковних студија за образовање васпитача.

Допунска:
Правилник о основама програма предшклског васпитања и образовања. (2018). Преузето 20. децембра 2019. са: https://sn.rs/yadvj. Сл. гласник РС – Просветни гласник", бр. 16/2018.
Павловић Бренеселовић, Д., Крњаја, Ж. и Бацковић, С. (2022). *Водич за уређење простора у дечјем вртићу. Простор у складу са Основама програма ПВО „Године узлета"*. Београд: Министарство просвете, науке и технолошког развоја.
Павловић Бренеселовић, Д., Крњаја, Ж., Јовановић, М. и Сјеничић, Г. (2022). *Стратегија заједничког развијања програма у складу са специфичностима појединх узраста деце. Развијање реалног програма у складу са Основама програма ПВО „Године узлета"*. Београд: Министарство просвете, науке и технолошког развоја.

Број часова активне наставе	**Теоријска настава: -**	**Практична настава: остали часови 5**

Методе извођења наставе
Менторска настава, консултације, припрема за праксу и пракса у акредитованим предшколским установама.

Оцена знања (максимални број поена 100)
Студент се процењује квалитативном оценом у форми: успешно реализовао/није успешно реализовао стручну праксу. Квалитативну оцену студенту у индекс уписује наставник задужен за организацију стручне праксе, а на основу праћења рада студента од стране наставника, као и написаног дневника праксе, усмене одбране истог и мишљења о студентовом понашању током праксе које потписује васпитач-ментор.

Предиспитне обавезе	поена	**Завршни испит**	поена
активност у току предавања	-	писмени испит	-
практична настава	-	усмени испит	Успешно реализовао/није успешно реализовао стручну праксу
колоквијум-и	-	.....	
семинар-и	-		

Студијски програм: СТРУКОВНИ МАСТЕР ВАСПИТАЧ

Назив предмета: Нови дигитални медији у интегративној пракси васпитача

Наставник/наставници: др Љиљана Крнета, проф.

Статус предмета: изборни

Број ЕСПБ: 4

Услов: реализовани предиспитни поени

Циљ предмета:
Усавршавање дигиталних компетенција дипломираних струковних васпитача; примена нових медија у васпитно - образовном раду према интегративном приступу,тј. основама програма у оквиру пројектног приступа.

Исход предмета
Дигитално писмен и компетентан мастер струковни васпитач, спреман и отворен за иновирање васпитног процеса и за стално стучно усавршавање; компетентан и одговоран за безбедност деце предшколског узраста на интернету; употреба нових технологија (вештачка интелигенција); васпитач компетентан и одговоран за сарадњу са породицом, информисање и едуковање родитеља о безбедности деце у свету дигиталних медија.

Садржај предмета
Теоријска настава: нови дигитални медији; пројектни приступ интеграције нових дигиталних медија у пракси васпитача; одговорност васпитача за безбедност деце на интернету; елетронске играчке и виртуелни дидактички материјали; развој алгоритамског начина мишљења код деце предшколског узраста; поимање дигиталног друштва и одговорног односа према околини; интегрисање тема из нових дигиталних медија у васпитно-образовни рад; дигитално писмен васпитач као рефлексивни практичар.
Практична настава : примери интегрисања тема из области нових дигиталних медија (интернет, друштвене мреже, вештачка интелигенција, безбедност деце на интернету, родитељски надзор и друге теме) кроз пројектно планирање.

Литература
Обавезна:
Арсенијевић, Ј. (2024). *Дигитална писменост*. Кикинда: ВШССОВ у Кикинди.

Рацков, Г., Пастор, А., (2020). *Дигитални свет 1*. Београд: Вулкан издаваштво.
*Допунска***:**
Крнета, Ј. (2019). *Дете и медији.* Приручник за студенте мастер струковних студија ВШССОВ у Кикинди. Кикинда: ВШССОВ.
Крнета, Ј. (2018). *Од играчке до рачунара.* Приручник за студенте основних струковних студија ВШССОВ у Кикинди. Кикинда: ВШССОВ.

Број часова активне наставе	**Теоријска настава: 2**	**Практична настава: 2**

Методе извођења наставе: метода излагања и презентовања; кооперативне и интерактивне методе.

Оцена знања (максимални број поена 100)

Предиспитне обавезе	поена	**Завршни испит**	поена
активност у току предавања	**5**	писмени испит	
практична настава	**20**	усмени испт	**50**
колоквијум-и	**25**	.....	
семинар-и			

Студијски програм : СТРУКОВНИ МАСТЕР ВАСПИТАЧ

Назив предмета: Дете у години пред полазак у школу

Наставник/наставници: Др Маша Ђуришић, проф.

Статус предмета: Изборни

Број ЕСПБ: 4

Услов: Присуство предавањима и вежбама, реализоване вежбе и истраживачки рад; остварених минималних 30 предиспитних поена.

Циљ предмета: Стицање корпуса знања о карактеристикама и зрелости предшколског детета у години пред полазак у школу. Подршка васпитача и утицај на развој индивидуалности и афирмисање диспозиција детета предшколског узраста. Овладавање знањима и вештинама будућих васпитача за подстицање самосталности, креативности и мотивације за учење код деце, у години пред полазак у школу. Препознавање конфликтних ситуација, „окидача за конфликте“ и овладавање методом и техникама ненасилне комуникације у циљу примене активног слушања и ЈА порука. Самостално развијање реалних садржаја, радионица, пројеката и инструмената за рад са децом у години пред полазак у школи. Продубљивање и стицање практичних знања о концепцији реалног програму „Године узлета“.

Исход предмета: Студенти су овладали вештинама и знањима за подстицање и развијање компетенција предшколског детета у години пред полазак у школу. Самостално креирање едукативних вежби, радионица, пројеката и инструмената за рад са децом у годину пред полазак у школу. Поседовање знања о карактеристима предшколског детета, стимулансима из подстицајног окружења и различитим врстама зрелости или готовости за полазак у школу.

Садржај предмета

Теоријска настава: Карактеристике предшколског детета у години пред полазак у школу-зрелост или готовост предшколског детета: физичка или моторичка, социјална, емоционална, интелектуална. Разумевање значаја диспозиција за целоживотно учење и развијање будућих васпитно-образовних компетенција предшколског детета. Подстицање самосталности и креативности код детета. Значај интринзичне и екстринзичне мотивације за учење, откривање, игру и развој детета у години пред полазак у школу. Разумевања значаја инспиративног и подстицајног окружења у предшколској установи и породичном дому кроз разноврсно доживљавање стварности која га окружује. Квалитетно слободно време и његов значај за дете предшколског узраста. Конфликтност предшколског детета и путеви превазилажења кроз подстицање активног слушања и употребом ЈА порука у свакодневној. Развијање реалног припремног предшколског програма и освешћивање значаја улоге васпитача у години пред полазак детета у школу.

Практична настава: Креирање радионица и пројеката у циљу развијања будућих образовних компетенција предшколског детета. Креирање различитих вежби у реалном предшколском окружењу (веже за графомоторику, манипулацију материјалима и преметима, радионице за подстицање самопоуздања и добрих интерперсоналних односа између деце, осмишавање игара и активности које подстичу креативност, истрајност, концентрацију и пажњу). Решавање проблемских ситуација у васпитно образовној групи предшколског детета: рефлексивни практичар.

Литература

Обавезна:

Каменов, Е. (2009). *Васпитање предшколске деце*. Београд: Завод за уџбенике и наставна средства (стр. 191-197; 249-256; 279-295; 296-305).

Каменов, Е. (2009). *Образовање предшколске деце*. Београд: Завод за уџбенике и наставна средства (стр. 191-200).

Врањешевић, Ј., Вигњевић, К.А., Златаровић, В., Коруга, Д., Јерковић, Д., Белензада, М., Лакићевић, О. (2019). *Вртић као сигурно и подстицајно окружење за учење и развој деце. Приручник за васпитаче.* Београд: Министарство просвете, науке и технолошког развоја Републике Србије (стр. 11-49; 50-56; 88-113).

*Допунска***:**

Крњаја, Ж. Павловић Бренеселовић, Д. (2022). *Водич за развијање теме/пројекта са децом. Интегрисани приступ учењу кроз теме/пројекте у складу са Основама програма ПВО „Године узлета"*. Београд: Министарство просвете, науке и технолошког развоја (стр. 28-54).

Марковић, Г. (2017). *Водич за ђака првака*. 100 питања и одговора. Београд: Пчелица (све странице).

Џаферовић, М. (2019). *Култура превазилажења конфликата*. *Радионице за децу предшколског узраста*. Кикинда: ВШССОВ у Кикинди (све странице).

Број часова активне наставе	**Теоријска настава: 2**	**Практична настава: 2**

Методе извођења наставе: Предавања, вежбе и консултације. Настава се изводи уз примену и комбинацију традиционалних и савремених метода, кроз отворену интеракцију и дискусију са студентима уз коришћење пројектора. Сви ралізовани садржаји и материјали, као и реализовани истраживачки рад студената презентују се.

Оцена знања (максимални број поена 100)

Предиспитне обавезе	поена	**Завршни испт**	поена
активност у току предавања	**10**	усмени испт	*30*
практична настава	**25**		
Колоквијум (I+II)	**20**		
есеј	**15**		

Студијски програм: СТРУКОВНИ МАСТЕР ВАСПИТАЧ

Назив предмета: Психологија стваралаштва

Наставник/наставници: мр Дијана Копуновић Торма, предавач

Статус предмета: Изборни

Број ЕСПБ: 4

Услов: нема

Циљ предмета

Стицање основних знања из психологије стваралаштва. Разумевање концепата стваралаштва, креативности и даровитости, елемената и тока кративног процеса, као и фактора који утичу на стваралачку способност.

Исход предмета

Показивање разумевања феномена стваралаштва и даровитости, усвајање различитих теоријских приступа изучавању стваралаштва, препознавање фактора који утичу на развој креативних способности; препознавање и подстицање даровитости и стваралачког потенцијала на раном узрасту.

Садржај предмета

Теоријска настава

1. Стваралаштво, креативност и даровитост; 2. Теорије креативности; 3. Развој креативности; 4. Мотивациона основа креативног процеса; 5. Личност уметника; 6. Традиционални симболизам, психолошко значење боја; 7. Снови и стварање; 8. Игра и уметност; 9. Публика и пријем уметности; 10. Психоаналитички приступ уметности; 11. Спонтаност у креативном процесу; 13. Тестови креативности и даровитости; 14. Истраживање уметности; 15. Даровитост на предшколском узрасту.

Практична настава

Препознавање даровитости на раном узрасту. Истраживање имплицитних теорија даровитости. Упознавање са моделима за подстицање и развој стваралаштва у предшколској истанови.

Литература

Обавезна:
Шкорц, Б. (2012). *Креативност у интеракцији: Психологија стваралаштва*. Београд: Мостарт. (стр. 7-173).
Маринковић, Л. (ур.) (2020) *Потенцијална даровитост и креативност код деце предшколског узраста: Унапређивање компетенција васпитача за препознавање и подстицање креативности и даровитости*. Нови Сад: ВШССОВ. (стр. 12-25, 95-108, 122-136)
*Допунска***:**
Квашчев, Р. (1981). *Психологија стваралаштва*. Београд: Завод за уџбенике и наставна средства. (стр. 5-26, 293-309, 413- 477).
Крњаић, З. (2002) *Интелектуална надареност младих*. Институт за психологију, Београд. (стр. 13-118)
Ристић, И. (2010). *Почетак и крај креативног процеса*. Београд: Хоп.Ла! (стр. 7-56).

Број часова активне наставе	**Теоријска настава: 2**	**Практична настава: 2**

Методе извођења наставе
Предавања, истраживање, интерактивна настава, дискусија, анализа уметничких дела, анализа текстова

Оцена знања (максимални број поена 100)

Предиспитне обавезе	Поена	**Завршни испит**	Поена
активност у току предавања	**10**	усмени испит	**30**
практична настава	**20**		
колоквијум-и	**40**		

Студијски програм: СТРУКОВНИ МАСТЕР ВАСПИТАЧ

Назив предмета: Пројекат завршног рада

Наставник/наставници: ментор

Статус предмета: обавезни

Број ЕСПБ: 5

Услов: положени сви испити

Циљ предмета
Оспособљавање студената за разумевања процеса истраживања, интерпретације процеса и резултата истраживања; провере тачности и валидности коришћених података и њихово анализирање; спровођења истраживања, доношење иинтерпретација закључака на основу добијених резултата истраживања и имплементације у васпитно-образовну праксу.

Исход предмета
На крају курса студент: критички размишља у истраживачком раду; примењује методе истраживања као и различите начине прикупљања информација за истраживачки рад; разуме различите фазе и нивое истраживања; интерпретира добијене резултате, доноси закључе и имплементира их у васпитно- образовну праксу.

Садржај предмета
Студент:
- дефинише назив теме мастер рада,
-образлаже тему мастер рада,
-дефинише и описује проблем којим ће се бавити,
-приказује теоријски контекст проблема,
-приказује нацрт истраживања које ће спровести у функцији решавања проблема
-наводи литературу.

Литература
Кундачина, М. и Банђур, В. (2007). *Академско писање.* Ужице: Учитељски факултет.
Јовановић, Б.и Кнежевић Флорић, О. (2008). *Основи методологије педагошких истраживања са статистиком.* Јагодина: Педагошки факултет.
Кундачина, М. и Банђур, В. (2007). *Академско писање.* Ужице: Учитељски факултет.
Литература специфична за изабрану тему мастер рада

Број часова активне наставе: 0	**СИР:** 5

Методе извођења наставе
Дискусија, менторски рад, рад на тексту, самостални рад студената.

Оцена знања (максимални број поена 100)

Предиспитне обавезе	поена	**Завршни испит**	поена

Израда пријавног обрасца – пројекта	70	Одобравање пријаве/пројекта завршног мастер рада	30

Студијски програм: СТРУКОВНИ МАСТЕР ВАСПИТАЧ			
Назив предмета: Стручно-истраживачки рад			
Наставник/наставници: ментор			
Статус предмета: обавезни			
Број ЕСПБ: 10			
Услов: положени сви испити и Пројекат завршног рада			
Циљ предмета Припрема студената за израду мастер рада која се заснива на примени основних, теоријско-методолошких, научно-стручних и стручно-апликативних знања у решавању конкретних проблема у оквиру васпитно-образовне праксе; Оспособљавање студената за критички приступ и самосталну примену одговарајућих метода и инструмената у истраживању дефинисаног проблема; Стицање неопходних искустава кроз решавање комплексних проблема и задатака и препознавање могућности за примену претходно стечених знања у пракси.			
Исход предмета На крају курса студент: критички сагледава васпитно-образовне проблеме и њихово решавање кроз интеграцију теоријских и практичних знања; примењује квалитативну и квантитативну методологију, методе анализе података и интерпретира резултате; самостално истражује литературу и користе компаративне анализе и друге приступе у циљу извођења закључака о могућим начинима решавања постављеног проблема истраживања; примењују стечена знања и вештине за решавање проблема у васпитно-образовној пракси; прате и примењују новине у струци.			
Садржај предмета Стручно-истраживачки рад подразумева припрему студента за израду завршног мастер рада и укључује: -проучавање релевантне литературе, -истраживање проблема, -дефинисање појма и методологије, -креирање нацрта, -одабир истраживачких и статистичких метода, - интерпретацију података, извођење закључака и педагошких импликација, -писање извештаја и полагање испита.			
Литература Кундачина, М. и Банђур, В. (2007). *Академско писање.* Ужице: Учитељски факултет. Јовановић, Б.и Кнежевић Флорић, О. (2008). *Основи методологије педагошких истраживања са статистиком.* Јагодина: Педагошки факултет. Кундачина, М. и Банђур, В. (2007). *Методолошки практикум, вежбе из методологије педагошких истраживања*.Београд: Merlin company-Valjevo. Литература специфична за изабрану тему мастер рада			
Број часова активне наставе: 0		**СИР:** 15	
Методе извођења наставе Дискусија, менторски рад, рад на тексту, самостални истраживачки рад студената.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	**Завршни испит**	поена
Израда стручно - истраживачког рада	**70**	Одбрана стручно-истраживачког рада	**30**
		.....	

Студијски програм: СТРУКОВНИ МАСТЕР ВАСПИТАЧ
Назив предмета: Завршни рад

Наставник/наставници: ментор

Статус предмета: обавезни/изборни

Број ЕСПБ: 15

Услов: положени сви испити

Циљ предмета

Оспособљавање студента за самосталан приступ у примени стечених теоријских и практичних знања, као и за проналажење, вредновање, истраживање, интерпретацију и примену тих сазнања у реалном окружењу; Оспособљавање студената за планирање и реализацију истраживања које ће резултовати израдом научно-истраживачког – мастер рада.

Исход предмета

Студент је оспособљен да: планира и реализује истраживања у области васпитно-образовног рада у предшколским установама; критички анализира стручну литературу; Примењује различите методе и технике истраживања; Примењује и имплементира резултате у унапређивању сопствене праксе.

Садржај предмета

Сврха и циљ мастер рада; Обим и структура мастер рада; Избор и формулисање теме мастер рада; Анализа библиографских јединица; Селектовање литературе; Нацрт мастер рада; Академска честитост; Спровођење истраживања; Сарадња са предшколским установама у прикупљању података потребних за израду мастер рада (писмо установи, сарадња са испитаницима); Квантитативна и квалитативна обраду добијених података; Писање мастер рада.

Литература

Обавезна:

Кундачина, М. и Банђур, В. (2007). *Академско писање.* Ужице: Учитељски факултет.

Јовановић, Б.и Кнежевић Флорић, О. (2008). *Основи методологије педагошких истраживања са статистиком.* Јагодина: Педагошки факултет.

Литература специфична за изабрану тему мастер рада

Број часова активне наставе: 0	**Остали часови: 10**

Методе извођења наставе

Дискусија, менторски рад, рад на тексту, самостални истраживачки рад студената.

Оцена знања (максимални број поена 100)

Предиспитне обавезе	поена	**Завршни испит**	поена
Израда завршног мастер рада	**70**	Одбрана завршног мастер рада	**30**
		.....	